

Frågan för Dagen:

ÖVERSYN AV KRIGSBEREDSKAPEN.

"Den senaste tidens händelser påkallar en översyn av vår försvarsberedskap", uttalar överbefälhavaren i en skrivelse, som han den 15/3 ingav till regeringen och i vilken han begär medel för att förstärka den personella beredskapen, täcka brister i fråga om materiel, ammunition och sambandsmedel samt för att bygga befästningar och utvidga flygfälten.

Samtidigt med skrivelsen har ÖB gjort ett uttalande om sin uppfattning av det utrikespolitiska läget av följande innehåll:

"Den senaste politiska händelseutvecklingen är ett uttryck för den tilltagande osäkerhet, som karakteriserar det allmänna läget i världen och även sträcker sina verkningar till Norden. Motsättningarna mellan öst och väst tycks inte utjämnas, utan tvärtom gradvis fördjupas. De kommer också tydligare än på länge till uttryck i allmänna opinionsyttringar inom olika länder. Detta bör visserligen inte uppfattas så, att en allmän konflikt är nära förestående, ty för en sådan är västmakterna knappast beredda och Ryssland sannolikt alltjämt för svagt efter krigets påfrestningar i olika avseenden. Men det är uppenbart, att Sovjet mycket målmedvetet arbetar på att sammanfoga sitt eget säkerhetssystem i Europa, och det förefaller som om det därvid inte tvekar att tillgripa mycket bryska metoder. Man får inte utesluta möjligheten av att Sovjet under fullföljandet av sådana åtgärder för den egna säkerheten kan komma att skrida till partiella aktioner, som det bedömer möjligt att vidta utan att därför en storkonflikt behöver utlösas.

För Sveriges del måste den tilltagande aggresiviteten anses innebära, att k r i g s r i s k e r n a ö k a t och att vi alltså nu måste överväga att påbörja sådana åtgärder i avseende på försvarsberedskapen som av försvarsministern, försvarskommittén och ÖB förutsetts bli nödvändiga i ett skärpt läge. En undersökning visar att vissa åtgärder och anskaffningar

kräver så lång tid, att de redan nu bör vidtas. Vidare bör sådana köp från utlandet företas, som kan bli svårare senare om det allmänna läget ytterligare förvärras".

Beträffande beredskapen vid flygvapnet anmäler ÖB, att vid flottiljerna organiserade övningsförband kan med inneliggande styrka och från sina fredsbaser lösa krigsmässiga uppgifter utan inkallelse av personal.

För eventuell beredskapsövning är åldersklass 1946 disponibel under ytterligare ett år framåt samt 1947 års klass fr o m 1/10 1948 under 1½ år framåt. Någon inkallelse föreslås dock icke f n.

Repetitionsövningar under 1948/49 kan komma ifråga för delar av 1944 och 1945 års åldersklasser, främst för att möjliggöra en luftförvarsövning, varunder den nya luftbevakningsorganisationen skulle kunna prövas.

Brister föreligger i fråga om materiel och ammunition, beroende på att redan utlagda beställningar på grund av leveranssvårigheter icke kunnat fullgöras eller på att anvisade medel icke fått disponeras. Det är angeläget att nämnda brister täckas. Härutöver uppställer sig också krav på modernisering genom anskaffning av ny, tidsenlig materiel. ÖB erinrar i detta sammanhang om försvarsministerns upprepade uttalanden - senast i 1948 års statsverksproposition - att anslagen till anskaffning av materiel måste avsevärt ökas inom en nära framtid, om icke försvarets effektivitet skall allvarligt försämrats.

För ledningens utövande och för att luftbevakningen skall fungera med erforderlig snabbhet är det nödvändigt, att tillräckliga sambandsmedel stå till förfogande. I en särskild skrivelse anges de trådförbindelser, som närmast bör byggas ut, liksom erforderlig anskaffning av annan sambandsmateriel.

För flygvapnets operationer är tillgång på ett flertal användbara flygfält av utslagsgivande betydelse. Flygmaterielens utveckling, bl a införandet av reaktionsdrift, har emellertid medfört krav på att flygfälten utvidgas. De bör dessutom i viss utsträckning förses med hårdgjorda banor för att kunna användas även under regn- och snösmältningssperioder. Vidare erfordras flygplanvägar för att möjliggöra spridd uppställning av flygplanen utanför fältgränserna. Den för utbyggnaden avsedda 3-årsplanen (1947/1950) bör därför forceras.

Medel för önskvärda anskaffningar och byggnads-
arbete n finnes i några fall redan anvisade, varvid antingen medlen stå
till förvaltningsmyndigheternas förfogande eller dispositionsrätten är bero-
ende av Kungl. Maj:ts prövning. I andra fall erfordras nya anslag. ÖB av-
ser att i samråd med försvarsgrenscheferna anmoda vederbörliga förvaltnings-
myndigheter att framlägga av hans yrkanden föranledda förslag. I detta sam-
manhang framhålles, att nuvarande leveranstider ofta uppgår till flera år
även för relativt enkla produkter. Om anskaffningarna inom landet skall kun-
na genomföras på rimlig tid, är det därför nödvändigt att i vissa avseen-
den ge försvaret prioritet ifråga om den industriella kapaciteten - mate-
rial, arbetskraft och maskiner. På motsvarande sätt förhåller det sig med
anläggningsarbeten. ÖB förutsätter att, då förvaltningsmyndigheternas un-
derdåniga äskanden ingivits och möjligheterna att disponera produktionsme-
del och valutor kan överblickas, tillfälle beredes att avge yttranden över
den ordning i vilken olika förstärkningsåtgärder bör vidtas.

Utöver de åtgärder för krigsberedskapens höjande, som beröres i ÖB
skrivelse, är det av vikt, att beredskapen inom andra delar av det tota-
la försvaret förbättras. Främst gäller det därvid att genom åtgärder av
administrativ och ekonomisk art höja den ekonomiska beredskapen samt be-
redskapen inom civilförsvaret, samfärdseln och kraftförsörjningen.